

Lesy a klimatická změna – jak převzít zodpovědnost?

Tisková zpráva z konference

Praha 18. října 2016

Nádherné prostory barokního refektáře Dominikánského kláštera sv. Jiljí na Starém Městě pražském dnes hostily přes 90 účastníků odborného semináře zabývajících se udržitelným hospodařením a ochranou lesů ve světle klimatických změn. Setkání zorganizovaly Botanický ústav AV ČR, v. v. i., a Biologické centrum AV ČR, v. v. i., ve spolupráci s Komisí pro životní prostředí AV ČR pod záštitou FORUM 2000 a Strategie AV21.

Změny klimatu představují globální výzvu pro různé sektory; zejména lesnictví, neboť lesy jsou na jedné straně vystavené změnám klimatu a na straně druhé průběh těchto změn ovlivňují mj. ukládáním (sekvestrací) uhlíku (viz závěry Pařížské klimatické konference, které připomněl moderující prof. B. Moldan) a regulací vodního režimu. Ke společnému stolu nad adaptačními opatřeními v lesích přivedla zástupce ministerstva zemědělství a životního prostředí, jakož i odbornou a laickou veřejnost Platforma pro krajinu. Ta klimatickou změnu nevidí jen jako hrozbu, ale také jako příležitost pro inovace v ochraně přírody, technologiích a managementu.

Právě propojení zájmů ochrany přírody a bio-ekonomie v konceptu *Climate Smart Forestry* představil ve svém vystoupení prof. G.-J. Nabuurs z Univerzity v nizozemském Wageningenu: „Při hospodaření v lesích musíme vycházet z obou přístupů a diverzifikovat je v prostoru i čase.“ Prof. J. Fanta (Botanický ústav AV ČR) připomněl zase význam ekosystémových přístupů při hospodaření v lesích a dodal: „Klimatická změna zdůrazní regionální rozdíly. Nová koncepce by proto měla vycházet z podrobné znalosti odlišných dopadů změny klimatu na lesy v různých regionech a ve specifických podmínkách.“ Doc. T. Hlásny z České zemědělské univerzity zmínil potřebu posílení mechanismů pro přenos adaptačních opatření ze strategické úrovně na úroveň provozní, s čímž souvisí i zlepšování povědomí o dopadech změny klimatu a možnostech adaptace.

Zástupce ministerstva zemědělství dr. T. Krejzar označil za perspektivní integraci jednoduchých, ale účinných opatření na podporu biologické rozmanitosti v lesích. Ministerstvo životního prostředí zastoupené Ing. P. Chotěborem představilo návrh Národního akčního plánu adaptace na změnu klimatu s adaptačními opatřeními zaměřenými mj. na snížení tlaku přemnožené spárkaté zvěře na lesní ekosystémy či podporu hospodářských způsobů s trvalým půdním krytem a obnovu přirozeného vodního režimu v lesích.

K dispozici měli účastníci Stanovisko komise pro životní prostředí AV ČR, které vycházelo z pohledu mezinárodních závazků České republiky, historického vývoje lesnictví ve střední Evropě, ochrany přírody, jakož i z pohledu lesního hospodářství. K převzetí zodpovědnosti za budoucí stav lesů je ale zapotřebí i změny lesního zákona. Platforma pro krajinu je proto připravena pokračovat v zahájené spolupráci se všemi zúčastněnými.

Kontakty:

RNDr. Petr Petřík, Ph.D., Botanický ústav Akademie věd ČR, v. v. i., Průhonice a Komise pro životní prostředí AV ČR (petrik@ibot.cas.cz), 607 266 210

Platforma pro krajinu (www.nasekrajina.eu) je mezioborová základna pro výzkum krajinných a ekosystémových služeb, která v projektu Strategie AV21 (program Rozmanitost života a zdraví ekosystémů) vychází z Evropské úmluvy o krajině. Platforma již formulovala několik konkrétních opatření v rámci Národního akčního plánu adaptace na změnu klimatu v České republice a veřejnosti je známa prostřednictvím sborníku *Povodně a sucho: krajina jako základ řešení*.